

Az ókor és kultúrája

A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralkodó kialakulása

A köztársaság i.e. 510-tól a 3. századig tartott.

Ekkor voltak a hódító háborúk.

Róma elfoglalta a latin (déli) területeket.

Pun háborúk:

1. i.e. 264-241:

- Szicília provincia, azaz tartomány lett.

2. i.e. 218-201:

- i.e. 216 Cannaei: római vereség
- i.e. 211 Cornelius Scipio lett a római hadvezér

3. i.e. 149-146:

- Carthago Afrika néven provincia lett

Terjeszkedés:

- i.e. 148: Macedónia római provincia lett
- i.e. 146: Görögország római provincia lett

Róma városállamból világbirodalom lett.

- fejlődött a kereskedelem
- kisbirtokok tönkrementek
- a nagybirtok (latifundium) terjedt el

Társadalom:

- Szenátusi arisztokrácia
- lovagrend
- kisparaszti réteg száma csökken
- rabszolgák: Számuk nőtt, speciális csoportjuk a gladiátorok

Konfliktusok alakultak ki, melyek megoldására reformjavaslatok születtek:

- i.e.133: Tiberius Gracchus javaslata:
 - egy családfő max 500, az egész család max 1000 hold földet birtokoljon. Szenátus elutasította, megölték
- i.e. 123: Caius Gracchus javaslatai:
 - nincsteleneknek olcsó gabonát adni
 - szövetségeseknek polgárjogot
 - Dél-Itália letelepítése
 - szenátus helyett népgyűlés legyen a vezető szerep
 - meghalt
- 2 párt alakult ki: szenátori és a néppárt.
- néppárti Marius javaslata:
 - A nincsteleneket sorozzák be a hadseregbe
 - a veteránok (kiszolgált katonák) kapnak földet
 - állandó zsoldos hadsereg
 - elfogadták

Marius szembekerült Sullával (szenátori párt vezetője) aki i.e.83-ban diktatúrát hozott létre.

I.e. 73-71: Spartacus vezette rabszolga felkelés

I.e. 71: Brundisiumnál Crassus leverte a felkelést, 6000 rabszolgát keresztre feszítettek

Később megválthatták magukat vagy felszabadíthatták a rabszolgák helyett colonusokat (szabad bérlelőket) alkalmaztak.

I.e. 60: Crassus, Pompeius (kalózok legyőzője), Caesar: Első triumvirátus (3 személy titkos katonai szövetsége)

Caesar konzul lett és mindhárman provinciavezetők:

- Caesar – Gallia
- Pompeius - Hispánia
- Crassus – Szíria

I.e. 53: Crassus meghalt

I.e. 48: Pharsalosnál Caesar legyőzte Pompeiust

Caesar egyeduralmat hozott létre (diktátor, főpap konzul, stb...)

Intézkedései:

- Földreform
- Polgárjog kiterjesztése
- Szenátus létszámának növelése
- Naptárreform (szökőév)

I.e. 44: Megölték Brutus (fogadott fia) és Cassius vezetésével.

I.e. 43: 2. triumvirátus:

tagjai: Antonius, Lepidus, Octavianus

I.e. 42: Philipiben legyőzték Caesar gyilkosait

I.e. 31: Actiumnál Octavianus legyőzte Antoniust és egyeduralmat hozott létre.